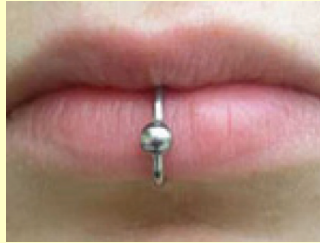

2. Téma: Szokás, hagyomány, erkölcs, jog, illem - a fogalmak jelentése, jellemzői, viszonyuk egymáshoz, a szubkultúrák fogalmak: kultúra, szubkultúra, kulturális pluralizmus, norma értékek, szocializáció, szerep, státusz

szept. 14-20:50

Mit kell tennem?
Az erkölcsi kérdések természete

Szabad-e egy súlyos beteg előtt eltitkolni a betegségét?
Mebocsátható-e, ha valaki amiatt lop élelmet, mert éheznek?

Az erkölcsi kérdések többnyire konkrét emberi cselekvések és az erkölcsi normák viszonyára vonatkoznak: mit kell tennem egy adott szituációban ahhoz, hogy az erkölcsi normáknak megfelelően viselkedjem; illetve mit nem szabad tennem egy adott szituációban, ha nem akarom megszegni az erkölcsi normákat.

szept. 14-15:53

Víz fölött, víz alatt?

A)

A középiskolai vízilabdakupa döntőjében súlyos szabálytalanság történt az utolsó percben. Az egyik csapat hátvédje nem tudott uralkodni magán, és olyan súlyosan megütötte az ellenfél mellette elúszó játékosát, hogy az illetőt súlyos sérülésekkel kórházba kellett szállítani. A szabálytalanság miatt megítélt büntetést az ellenfél belőtte, s ezzel megnyerte a versenyt. Ráadásul a Fegyelmi Bizottság a durván szabálytalankodó sportolót egy évre eltiltotta a játéktól, a csapatot pedig súlyos pénzbírsággal sújtotta.

B)

A Fegyelmi Bizottság ülése után a vétkes fiú egyik csapattársa megpróbált lelket önteni barátjába.- Nem olyan nagy dolog, hidd el nekem, másokkal is megtörtént már. Egy kupadöntőn előfordul az ilyesmi. Senki nem ítél el, hidd el, mindenki tudja, hogy a csapatért tetted, előfordult már velem is, hogy nem tudtam uralkodni magamon. Meg, hát, tudod, hogy minden csoda három napig tart. Elfelejtik ezt is hamar! Jövőre megint együtt játszunk majd! Addig is gyere le az edzésekre!

C)

- Nem is arról van szó, hogy mit mondanak az emberek - mondta a vétkes fiú. - Igazából azt nem értem, hogy tudtam így megfeledezni magamról, a lelkiismeretem nem hagy nyugodni. Korábban sohasem voltak súlyosabb fegyelmi ügyeim. Nem mondhatja senki rólam, hogy az átlagnál durvábban vagy szabálytalanabban játszom. Annak azért örülök, hogy volt lelkierőm bemenni a kórházba bocsánatot kérni tőle. ... Azt mondják az orvosok, néhány hónap múlva már újra játszhat.

szept. 14-16:07

D)

- Te meg majd csak egy év múlva, igaz? - csattant fel a barátja. - Nem öregem, te a Holdon élsz! Már többször mondtam, hogy ne így csináld, de te sohasem figyelsz oda. Nem az az igazi vétek, amit csináltál, hanem az, ahogy csináltad, az, hogy lebuktál. A víz alatt kell mindent csinálni, hogy lehetőleg ne vegyék észre. Ha győzni akarsz, akkor nem az a fontos, hogy ne szabálytalankodj, hanem, hogy ne lássák meg. Ha senki sem látja, akkor senki sem szólhat egy szót sem, akkor nem büntethetnek meg, akkor nincs semmi baj. Mindenki így csinálja! Most már legalább te is megtanultad a magad kárán.

Mi a véleményetek a szabálytalankodó fiú cselekedetéről?

Egyetértetek-e a Fegyelmi Bizottság döntésével? Ti megbüntetnétek-e a fiút?

Helyesen tette-e a fiú, hogy meglátogatta a kórházban az ellenfél sérült játékosát? Indokoljátok meg véleményeteket!

Mire gondolhattott a fiú, amikor azt mondta, hogy a lelkiismeretem nem hagyott nyugodni?

Mi a véleményetek a fiú barátjának tanácsairól? Véleményetek szerint - megbocsátható-e, ha valaki a csapat, a győzelem érdekében súlyosan szabálytalankodik;

- igaz-e, hogy nem az a fontos, hogy ne szabálytalankodj, hanem, hogy ne lássák meg;

szept. 14-17:26

Szerinted az alábbiak közül mit lenne helyénvaló megtenni, ha láthatatlanná válhatnál? Van-e ezek között olyan, amely erkölcsileg nem helyes? Ha igen, melyik az, és mi teszi azt helytelenné?

- meztelenül napozni
- megrézfálni valakit
- este sokáig fennmaradni
- jegy nélkül jutni be koncertekre
- kémkedni emberek után
- bliccelni a buszon
- puszkázni vizsgán vagy dolgozatnál
- lopni az üzletből
- megverni valakit
- megölni valakit

szept. 14-16:08

Az ígéret szép szó

A legjobb barátnőm a hátam mögött elmondott rólam valamit a tanárnak, pedig megígérte, hogy titokban tartja. Az apukámnál súlyos betegséget állapított meg az orvos úgy hat hónappal ezelőtt, és én azóta beteg vagyok az aggodalomtól. Túlságosan személyesnek éreztem, és nem akartam másoknak beszélni róla, de azt hittem, Juliban megbízhatok. Az általános iskola óta ő a legjobb barátnőm. Amikor elmondtam neki az apukám betegségét, esküvel fogadta, hogy senkinek nem beszél róla. A következő dolog, ami történik az, hogy az osztályfőnököm gyülekező után félrehívott, hogy megkérdezze, hogy van az apám. Mintha a föld nyílt volna meg alattam, amikor megtudtam, hogy Juli mondta el neki. Engem arra neveltek, hogy az ígéretet soha nem szabad megszegni. Nem értem, Juli hogy tehette ezt velem. Megbízhatok-e benne ezután?

Márti

szept. 14-17:26

Szerinted helytelen volt-e, hogy Juli megszegte az ígéretét?

Vajon miért tette?

Mitől félt?

Mit szeretett volna elérni?

Mi lett ennek a következménye?

Véleményetek szerint helyesen viselkedett-e az osztályfőnök, amikor megmondta, hogy Julitól tudja a titkot?

Ha veletek történt volna mindez, hogyan viselkednétek a történetek után Julival?

Véleményetek szerint vannak-e olyan helyzetek, amelyekben erkölcsileg nem helytelen megszegni egy ígéretet?

Képzeld magad az olvasószerkesztő helyébe. Írj választ Mártinak arra a kérdésére, hogy "Megbízhatok benne ezután?". Válaszodban adj tanácsot is Julinak, amely segítségére lehet a jövőben az ígéretekkel kapcsolatban.

szept. 14-17:27

Szándék és következmény

Egy jó tanuló diák rendszeresen súg a padtársának, segít neki puskát készíteni, időnként megírja helyette a házi feladatot, így a padtárs sokkal jobb jegyet kap, mint amit valójában érdemelne. Ennek eredményeképpen az érettségi vizsgán a padtárs két tárgyból megbukik.

Egy tanár megtudja, hogy az általa tanított osztályból az egyik fiút rendszeresen verik otthon. Segíteni szeretne a fiún, ezért felhívja a szülőket és megpróbálja lebeszélni őket a testi fenyegetésről. Másnap a fiú megkéri a tanárt, hogy ne avatkozzon be a családi életükbe, ugyanis a tanárral folytatott beszélgetés után az apja nagyon megverte a fiút, hogy miért árulkodott az iskolában.

Egy öreg, egyedülálló, szegény néni segíteni szeretne az Önkormányzat. A néni ugyanis nagy nyomorban él egy romos kis házikóban: rozszant kályhájával nem tudja igazán befűteni a házat, kevés kis nyugdíjából nem mindig tud élelmet venni, így sokszor éheznek. Rábeszélnek, hogy költözzön be egy nyugdíjasházba, ahol biztonságban, kényelemben élhet. A néni sokáig tiltakozik - megszokta már a nyomorúságos körülményeket, és fél, hogy majd nem tudja megszokni a nyugdíjasházat -, de aztán elfogadja az új helyet. Át is költöztetik a nyugdíjasházba, de nem sokáig lakik ott, mert hamarosan megbetegszik, és rövid betegeskedés után meg is hal.

Véleményetek szerint kinek milyen felelőssége van az adott esetben? Erkölcsei értelemben felelősségre vonhatóak-e a történetek szereplői?

szept. 14-17:27

Magritte: Személyes értékek, 1952.

aug. 27-21:36

A kultúrkonfliktus

Thorsten SELLIN (1938)

elsődleges konfliktus:

két eltérő földrajzi származású kultúra értékhordozói kerülnek kapcsolatba egymással

két szomszédos, de tartalmában eltérő kultúra értéktartalmai kerülnek összeütközésbe

másodlagos konfliktus:

egy adott kultúra belső önfejlődése során differenciálódik, és az eltérő rétegek értékei összeütközésbe kerülnek egymással

szept. 22-18:46

Mi a kultúra?

MINDEN, AMI NEM GENETIKUSAN ÖRÖKLŐDIK:

egy adott társadalomra, társadalmi csoportra
jellemző normák és értékek,
mindennapi és tudományos ismeretek,
irodalmi, művészeti, zenei alkotások, és
ember alkotta tárgyi környezet

szept. 22-18:46

Szubkultúra

Egy nagy társadalmon belül élő kisebb társadalmi (etnikai, stb.) csoport kultúrája, amely **ELTÉR** a többségi kultúrától.

Pl. 1920-as évek: „ragtime”

1940-es évek: csavargó

1960-as évek: rocker; mod; beatnik; hippie

1970-es évek: skinhead; rocker

Életkori v. generációs

Etnikai

Vallási

Lakóhelyi: az elsődleges lakókörnyezet jellege

USA: több mint 100 etnikai és több mint 1000 vallási szubkultúra

szept. 22-18:49

Feladó: GyilkosGirl

Feladás dátuma: 2008. Június 18. 21:05

szijja rainbow! igazad van, mert nem attól emo-s az emo-s, hogy vagdossa magát, hanem attól h sokkal érzékenyebb mint a többi ember...én is emo vagyok...sokan megszólnak miatta de nem érdekel...és igaz hogy én is fizikailag bántalmazom magam(érfelvágás, vágások lábon, kezen stb) attól még én is lehetek emo-s...mind1...legyen annyi elég hmi is emberek vagyunk, nem kell elítélni minket egyből...köszí h elolvastátok
<http://www.bloblo.hu/post/annakatierdekel/6169/Kirv-kortrs-szubkultrk-a-Nagyvilgban-s-haznkban--els-rsz>

szept. 14-17:28

Feladó: Norbi

Feladás dátuma: 2009. Szeptember 19. 2:17

Az kemény....gyilkos girl marha nagy emo lehet ha úgy írja h: "emo-s" -.-" xD egyébként csatlakozom rainbow véleményéhez =[én magam is emo vagyok már egy ideje..haverokat nem zavarja!! a többi meg nem érdekel igazán :P és a hard emok azok akik hajlamosak bántalmazni magukat. de akk sem kell általánosítani...-.-" vegyük azt h egy nem emo is vágja magát vagy nem????? sőt...az emo épp erről szol h ezt nem kéne..és a jobb világért küzdünk! ezek meg itt mondják a hülyeségeket...szánalmas...vki elterjesztett egy csúnya pletykát! biztosan a gótok meg a punkok...ez van!! akinek nem tetszik a dolog az kerüljön el minket!! attól mert szidnak...nem fogunk lemondani...mind1! ennyi lenne =[(biztos félre írtam vmit...bocsesz)

Mi a szubkultúra, miért jönnek létre?

Milyen értékei ill. negatív hatásai lehetnek a szubkultúráknak?

Milyen hatása lehet a szubkultúrák tiltásának?

szept. 14-17:29

A szubkultúrához való viszony

A tömegkultúra divatossá teheti az adott szubkultúrát

A tömegkommunikáció pánikot, ellenszenvet ébreszthet a többségben

Intézményesítheti a szubkultúrát

szept. 22-18:49